

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 31. marca 1928.

Telefon št. 2552.

ŠTEV. 33.

Razvoj in napredek poštno-čkovnega prometa v letu 1927.

Leto 1927 je bilo v gospodarskem oziru eno od najtežjih povojnih let. Neposredna posledica velike suše je bilo močno nazadovanje našega izvoza, kar je povzročilo občutno pasivno trgovinsko bilanco. Uvozna in izvozna trgovina je v splošnem delala v manjšem obsegu, z večjim rizikom in manjšim zaslužkom ter s pogostejšimi izgubami, kakor v prejšnjih letih. Obrt in industrija, ki dela za domača tržišča, je obratovala v manjšem obsegu. Povsod opazujemo skrajno previdnost v kupitvi, redukcije obratov, osobja in semtertja celo ustavitve poslovanja.

Posledice te splošne stagnacije so se jasno pokazale tudi na našem denarnem tržišču. Težkoče, v katere so zabredli posamezni denarni zavodi že koncem leta 1926, so bile povod za mnoge izpremembe pri bančnih podjetjih. Izvršenih je več fuzij in tihih likvidacij, da se sanira nepovoljno stanje. Tudi so se morali zavodi odločiti k energičnem odpisom izgub in dvomljivih terjatev.

Krepka sanacija, ki je v toku leta pričela, seveda še davno ni končana, ker delo na zdravljenju gospodarstva je polagoma napreduje. Tipičen pojav tega sanacijskega procesa je znatno izobilje denarja, kar predstavlja vedno bolj resen in pereč problem za naše denarne zavode. Močan dotok vlog pri bankah, ki traja že skoro dve leti, je v neposredni zvezi s padajočo rentabilnostjo trgovine in s padanjem izvoza, vsled česar je znaten del kapitala ostal nezaposlen. Nezaposleni so ostali tudi kapitali, ki bi se imeli normalno investirati v industriji, ker se vsled splošne stagnacije ni osnovalo skoro nobenih novih podjetij. Razen tega je stabilizacija dinarja pospešila tudi štednjo med širokimi sloji naroda. Vsi ti pojavi se v znatni meri kažejo tudi v poslovanju poštno-čkovnega zavoda, kjer je število čkovnih računov poraslo za nad 10% od 13.637 na 15.178. Za nadaljnji razvoj prometa je važno, da je poštna hranilnica v prteklu leta otvorila svojo filijalko v Skoplju. S tem je tudi našim trgovcem in obrtnikom poslovanje z Južno Srbijo zelo olajšano. Filijalka je začela res sicer šele proti koncu leta poslovati, vendar je imela ob sklepu leta že 347 prijavljenih čkovnih računov, kar opravičuje vse nade, ki jih stavijo gospodarski krogi na razvoj in delovanje te podružnice. Stanje vlog je lansko leto močno poraslo, kar se vidi iz sledeče tabele:

1923	Din 242.439.536-97
1924	Din 296.241.358-84
1925	Din 348.196.031-71
1926	Din 368.230.724-68
1927	Din 622.504.961-94

Ljubljanska podružnica stoji glede višine vlog šele na četrtem ali predzadnjem mestu s 109,5 milijona dinarjev, tako da jo je celo Sarajevo prekosilo za 16 milijonov dinarjev. Tudi promet čkovnih računov je v zvezi s povečanjem vlog narasel za skoro 6 milijard dinarjev. Razvoj po posameznih letih se vidi iz sledeče se-stave:

1923	26.399 milijonov Din
1924	31.621 milijonov Din
1925	36.977 milijonov Din
1926	40.575 milijonov Din
1927	46.341 milijonov Din

Nad 45% celokupnega prometa na čkovnih računih se je izvršilo v brezdenarnem prometu potom virementov, kar pomeni ogromno olajšanje za

celokupno cirkulacijo gotovine. Če pomislimo, da smo v tem oziru komaj na začetku velikega razvoja, lahko ocenimo pomen čkovnega zavoda za trgovski in denarni promet, ki je že lani omogočil nad 21 milijard obračunov brez efektivnega novca. Iz naslednjega pregleda porazdelitve klijentele čkovnega zavoda se najbolje vidi, kateri sloji imajo glavni interes na njegovem obstanju. Od celokupnega števila 15.178 računomojtnikov

Državne oblasti	526
Samoupravne oblasti	204
Sole	53
Cerkvene oblasti	124
Denarni zavodi, zavarovalnice in zadruga	1855
Industrijska in trgovska podjetja	8299
Časopisi	583
Društva in klubi	1312
Razni	2222

V toku lanskega leta je prevzela poštna hranilnica tudi izplačevanje invalidov in penzij državnih uradnikov in v mnogih oblastih izplačuje poleg tega tudi plače aktivnih državnih uradnikov. V relativno malem obsegu se poslužujejo čkovnega zavoda občine in druge samoupravne korporacije in institucije, katerih poslovanje je še povetini zelo starokopito. Vendar pričakujemo, da se bodo tudi oni kmalu preuredili po načelih moderne bančne tehnike in olajšali promet z uvedbo izplačil preko čkovnega zavoda.

Važno vlogo vrši poštna hranilnica v prometu z našimi izselenci v Kanadi in v Združenih ameriških državah.

Od njih je prejela nakazil, in sicer:

Število	v znesku	Dol.	Din
iz Zdr. drž.	21.629	529.307-76	30.026.028-37
iz Kanade	2.120	97.067-58	5.491.922-50

Tja je bilo nakazanih, in sicer:

Število	v znesku	Dol.	Din
v Zdr. drž.	558	38.840-11	2.208.768-63
v Kanado	13	686-28	39.039-58

Poštna hranilnica igra tukaj samo posredniško vlogo ter hranilne vloge po včini ne ostanejo pri njej, ker plačuje preizkize (samo 4%) obresti in vsled tega ne more konkurirati s privatnimi bančnimi podjetji.

Velikega pomena je končno, da je koncem 1927 poštna hranilnica pričela v zmislu stockholmskih konvencij iz leta 1924 sistematično organizirati čkovni in virementski promet z inozemskimi državami. Tozadevno akcija so pokrenili slovenski gospodarski krogi že leta 1925, toda morali smo celi dve leti čakati na izvedbo. Sedaj pa, ko je dinar že skoro tri leta stabiliziran, se je končno odločila uprava poštne hranilnice, da ugotovi našemu predlogu. V toku letošnje spomladi so tozadevne predpriprave že toliko napredovale, da je uprava poštne hranilnice notificirala vladam, da bo pristopila k mednarodnemu čkovnemu in virementskemu prometu z Madjarsko, Avstrijo, Čehoslovasko, Švico in Italijo. Z Madjarsko se otvori že 1. aprila t. l. in se bo plačalo za viremente 1%, najmanj 2-50. Medtem pa uprava upa, da bo še v toku letošnjega leta tudi z vsemi ostalimi državami, ki so podpisale stockholmske konvencije, otvorila čkovni promet. Nas predvsem interesira poleg navedenih držav otvoritev čkovnega obračuna z Nemčijo, ker je promet z Nemčijo od leta do leta večji. Otvori-

tev inozemskega čkovnega prometa predstavlja lep napredek za našo zunanjo trgovino, ki bo na ta način lahko z manjšimi stroški vršila nakazila v inozemstvu.

Pohvalno je treba omeniti, da je uprava poštne hranilnice tekom lanskega leta proučila tehniko poslovanja v vseh sosednjih državah in je na podlagi rezultatov teh opazanj izvedla pri svojih poslovalnicah mnogo reform, s katerimi je zboljšala manipulativno poslovanje pri blagajnah, v likvidaciji, knjiženju, skonstraciji, katerih svrha je bila, da se odpravi nepotrebno čakanje publike na blagajnah. Danes izplačujejo poštne hranilnice z istim osobjem dvakrat več čkov, kakor v isti dobi lanskega leta. Ob priliki študijskih potovanj, ki jih je vršilo centralno ravnateljstvo poštne hranilnice v inozemstvu, je bil tudi dosežen popoln sporazum glede likvidacije bivše avstrijske in bivše madžarske poštne hranilnice. Termin, kdaj se bo to izvedlo, je odvisen od tega, kdaj bo poljska republika ratificirala vse tozadevne konvencije, ki so jih ostale nasledstvene države že davno ratificirale.

Sorazmerno s povečanim prometom je tudi čisti dobiček poštne čkovnega zavoda dosegel zavidno višino 28-8 milijonov dinarjev. Po posameznih letih je znašal:

1923	Din 7.407.012-65
1924	Din 18.419.651-77
1925	Din 33.659.712-37
1926	Din 22.026.888-87
1927	Din 28.833.085-70

Glede porazdelitve čistega dobička moramo kritizirati predvsem to, da se ne daje nobene remuneracije in nagrade eksekutivnemu osobju v mestih in na deželi pri poštinih uradih, ki vrši z veliko požrtvovalnostjo vsa vplačila in izplačila in trpi vsled preobremenjenosti z dvojnimi in trojnimi posli pri čkovnem prometu radi vstetja mnogokrat gmotno škodo. Po sedanjem reakcionarnem sistemu pripadejo visoke taničije le članom upravnega odbora in vodilnemu osobju centrale in podružnic, kar nikakor ni v redu. Tu bi bilo umestno malo več praktičnega demokratizma.

Po številu čkovnih računov je vedno Ljubljana še na prvem mestu s 4.733 računi, dočim jih šteje Beograd samo 2.740. Najbližji nam je Zagreb, ki ima le 50 računov manj. Po narodnosti je večina računomojtnikov Jugoslovanov (nad 80%). Vendar je število mozemcev, ki imajo pri nas čkovne račune, od leta do leta večje. Na prvem mestu stojijo med njimi Avstriji (1.317), na drugem Čehoslovaki (834), na tretjem Madžari (173), nato Italijani (57), Rumuni (12) itd. Malo število italijanskih računomojtnikov je razumljivo vsled stroge kontrole italijanskega plačilnega prometa z inozemstvom.

Hranilni promet na knjižice se še ne more prav razviti. Vsega je bilo koncem leta izdanih 23.474 hranilnih knjižic. Večina vlog (skoro štiri petine) se glasi na zneske pod 1000 Din. V Ljubljani je bilo hranilnih vlog na knjižice 2.356, torej točnih 10% celokupnega stanja. Na naš predlog, da naj bi se iz čkovnih dobroimetij in hranilnih vlog dovoljevala obrtnikom in trgovcem cena 6% kratkoročna menična posojila, uprava štedionice še do danes ni nič ukrenila, dasi bi bilo edino prav, da se dobroimetja nalagajo pri onih slojih, ki imajo relativno največ računov pri čkovnem zavodu.

I. M.

Deputacija Zveze trgovskih gremijev v Beogradu.

Z ozirom na nujno željo posameznih gremijev po čimprejšnji ureditvi vprašanja točilnih pravic trgovcev je sklicala Zveza sestanek zastopnikov vseh gremijev, ki se je vršil v petek, dne 23. t. m. v Ljubljani. Smoter sestanka je bil, da se določijo najbi-stvennejše in najnujnejše smernice za izpremembo gostilničarskega pravilnika, v kolikor se nanašajo na točilne pravice trgovcev ter določi delegacija, ki naj osebno tolmači težnje trgovcev-točilcev alkoholnih pijač ministru za notranje zadeve dr. Korošcu v Beogradu. Sestanka se je udeležilo 20 delegatov od strani 17ih gremijev, ki so po vsestranskem razmotrivanju perečega problema sestavili potrebne predloge, da se očuvajo veljavno in pravomočno pridobljene pravice našega trgovstva. V delegacijo so bili določeni, odnosno so se prijavili sporazumno s svojimi gremiji, sledeči gg.: Viktor Meden, Anton Stergar, Anton Cvenkel, Fran Sirc, Janko Kostanjšek, Viktor Jeločnik, Strman Josip, Avgust Veble, tajnik celjskega srežkega gremija in Anton Podgoršek, tajnik Zveze.

Deputacija je odpotovala v Beograd deloma 24. marca zvečer, deloma 25. marca in v ponedeljek ter torek 26. in 27. marca izvršila poverjeno ji naloge. K notranjemu ministru dr. Korošcu jo je vodil narodni poslanec g. Strein. Delegacija je bila nadvse prijazno sprejeta in je izročila g. ministru obširno spomenico, ki je vsebovala najvažnejše predloge za spremembo gostilničarskega pravilnika ter njih utemeljitve. V daljšem razgovoru z g. ministrom so nato posamezni člani pojasnili težke gmotne posledice, ki bodo zadele tisoče naših trgovcev-točilcev alkoholnih pijač, ako se jim s 1. julijem t. l. radi pomotne interpretacije taksnega zakona, odnosno gostilničarskega pravilnika od strani merodajnih oblasti ukinejo zakonitim potom pridobljene pravice. Posebno je delegacija prosila g. ministra, da blagovoli radi kratkega likvidacijskega roka pospešiti ureditev tega nadvse perečega vprašanja, da bo odstranjeno veliko razburjenje, ki vlada v trgovskih krogih, in tako tudi najkrajšim potom likvidirane številne pritožbe, ki so jih vložili trgovski točilci na upravno sodišče proti negativnim rešitvam svojih prizivov od strani velikih županov. In končno je naglasila nujno potrebo, da nudi g. minister nov spremenjen pravilnik, predno ga uveljavi, v pretres in izjavo prizadetim gospodarskim organizacijam, da bodo izostala naknadna presenečenja in neštete pritožbe. G. minister je obljubil, da bo upošteval upravičene težnje našega trgovstva ter v skladu z njimi uredil vprašanje spremembe pravilnika po Veliki noči, najkasneje pa v toku mesca maja.

Nadalje se je delegacija predstavila še ministru trgovine in industrije dr. Spahu, mu istotako predložila stremiljenje in prizadevanja trgovskih točilcev ter ga prosila, da s svojim uplivom podpira ohranjanje njihovih pravic. Pri tej priliki mu je izrazila delegacija še težnje našega trgovstva glede drugih perečih vprašanj, kakor ukinitve pavšalnih telefonskih razgovorov, trgovske pogodbe z Avstrijo i. dr. ter ga prosila, da jih uvažuje v interesu napredka i procvita naše trgovine.

Deputacija je dalje intervenirala

pri generalni direkciji državnih železnic radi centralizacije železniških nabav in povišanja najemnin za ležarinske prostore ter končno še v ministrstvu socialne politike, da pospeši ureditev odpiranja in zapiranja trgovin ter delovnega časa v zmislu predlogov, ki so jih že stavile naše gospodarske korporacije.

Delegacija je storila svojo dolžnost. Merodajnim činiteljem je predložila in utemeljila upravičene težnje našega trgovstva glede važnih perečih vprašanj. Naj bi njihovim obljubam čimprej sledila resnična dejanja v prospeh in napredek naše trgovine!

Likvidacija Poslovalnice bivše Južne železnice?

V našem listu smo pisali že dovolj o tej ustanovi. Ni potrebno, da bi zadevo na novo ogrevali. Mučna je bila ta zadeva za nas, ker smo morali zahtevati likvidacijo ustanove, ki je imela vsaj na zunaj namen pomagati svojim članom-železničarjem, a je vse ogromne privilegije, ki jih je uživala pod to krinko, izkoriščala tudi za izvrševanje čisto zasebne en-gros trgovine, pri čemer ni samo ogromno oškodovala državo na prevozninah, davkih itd., ampak je tudi uničila celo vrsto trgovskih eksistenc, ker je bilo tekmovanje s tako privilegirano ustanovo nemogoče. Še bolj mučna je morala biti zadeva za one, ki so tako ustanovo podpirali in branili, dasi so vedeli, da je protizakonita. Danes se zdi, da ministrstvo takih nezakonitosti, ki so v ogromno škodo države in poleg tega ubijajo legalno trgovino, ki mora nositi vsa največja državna bremena, ne bo več toleriralo in je, upajmo vsaj, definitivno zaključilo, da se nezakonitosti napravi konec. Na intervencijo poslanca g. dr. Kramerja je prometni minister podal o Poslovalnici naslednjo izjavo:

Likvidacijo poslovalnice sem odredil iz naslednjih razlogov:

1. Ker je poslovalnica osnovala bivša uprava Južne železnice in jo kot tako prevzela državna železniška uprava. Ta poslovalnica je bila osnovana po odloku bivše Južne železnice in njeni posli so se upravljali po posebnem statutu, ki ga je predpisala omenjena uprava. Obstoj poslovalnice torej ni bil zasnovan na zakonu;
2. ker za konzumne zadrage državnih uslužbencev obstoji posebna uredba, po kateri se imajo te konzumne zadrage formirati;
3. ker je radi neurejenega položaja ministrstvo moralo razpravljati o nesoglasjih in pritožbah, z ozirom na to, da se je pogosto pojavljalo vprašanje, ali je poslovalnica privatna ali državna ustanova, razun tega pa se je dognalo, da poslovalnica ni zasnovana po zakonu.

Z ozirom na to je jasno, da so gornji razlogi diktirali potrebo odreditve likvidacije poslovalnice. Za to je obstojal razlog še tem bolj, ker so se prejšnje razmere, ki so izzvale ustanovitev poslovalnice, izpremenile ter se ni moglo več dopustiti, da obstoja ustanova zasnovana proti uredbi, s katero se predpisuje način, kako in pod katerimi pogoji se imajo ustvariti konzumne zadrage državnih uslužbencev.

Za likvidacijo poslovalnice je bil postavljen rok skoraj 11 mesecev in je bilo dovolj časa, da se likvidacija izvrši v redu.

Torej ni bila likvidacija tako naglo izvršena, da bi osobe radi tega prišlo v težak položaj, odnosno nabava potrebščin. Osobe je imelo dovolj časa, da ustanovi novo konzumno zadrugo, odgovarjajočo omenjeni uredbi, ali pa pristopi k že obstoječim zadrugam.

Iz Vaše trditve, da se nahaja v skladiščih poslovalnice blaga za 6 milijonov, izhaja, da poslovalnica ni sledila moji odredbi od 4. maja 1927 in pravočasno pristopila k likvidaciji.

Po dobljeni naredbi o likvidaciji poslovalnica ni smela kupovati novega blaga. Zaradi tega bom odredil,

naj se stvar preišče, kakor tudi dejstva, navedena v Vaši predstavitvi, da bi se moglo po možnosti izdati potrebne odredbe.

Izjava ministra je edino pravilna. Le žal, da je pokazal g. minister toliko odločnosti šele danes, ko je škoda, ki jo je napravila ta ustanova, veličanska in nepopravljiva. Upamo, da minister tega svojega stališča ne bo več izpremenil in da se te nezakonitosti ne bodo več trpele. Dovolj je bilo izigravanja zakonov, dovolj škod in čas je, da se ta mučna zadeva končno likvidira. Seveda se bomo brigali za potek preiskave, ker nam ni vseeno do katerih rezultatov bo vodila!

V. Weixl:

Socialna skrb za trgovce in njih družine.

Če premislimo, da mora danes trgovec za socialno skrbstvo svojih uslužbencev zelo mnogo prispevati, kar bi tudi prav rad storil, če bi le bil prepričan, da bo imelo naše osobe za te velike dajatve tudi primerno podporo, je tembolj umevno, da so začeli trgovci misliti tudi na to, kako skrbeti v tem oziru tudi za sebe in svojo družino.

Gremij trgovcev v Mariboru je bil v naši državi prvi, ki je začel misliti na to in je že l. 1925. ustanovil bolniško blagajno za samostojne trgovce. Ta blagajna ima za seboj zelo trnjevo pot, iz razloga, ker večina trgovcev ni imela za to razumevanja, v drugem oziru pa so gotovi člani pristopili le zato, da ob vsaki priliki, če tudi ni bilo potrebe, blagajno do skrajnosti izkoriščajo. Že opetovano se je moralo na to misliti, da se blagajno spet razpusti, kar se pa vsled vztrajnosti odbora in mnogih članov vendar ni storilo. In danes je ta blagajna že na zelo dobri podlagi ter kljub še prime-roma malem številu prostovoljnega članstva na višku. Mariborsko trgovstvo že danes uvidi, da je to res institucija, ki mu skoči v potrebi izdati na pomoč. In če ne bi bil član te blagajne, ne bi mogel plačati te visoke zdravniške, bolniške in operacijske honorarje. Imeli smo tudi že slučaje obolevnosti pri posameznikih, ki so iznašali v kratkem času do Din 10.000— in še več. Če take honorarje, posebno slabše situiran trgovec, lahko plača iz svojega, lahko vsak trezno misleč sam presodi. Uvidevnost je toraj danes tukaj in dnevno se priglajajo novi člani. Danes ima naša bolniška blagajna že trdno podlago in ima izgleda, da naraste do jako obsežne socialne institucije. Tudi ljubljanski gremij je danes, uvidevajoč to potrebo, na poti, da ustanovi tako blagajno, kar je vsestransko pozdraviti.

Mariborsko trgovstvo je bilo pa tudi prvo, ki si je lani ustanovilo svojo samopomoč za slučaj smrti in sicer za celo mariborsko oblast, v katero imajo pravico vstopiti vsi pridobitni sloji ter njih nastavljenici, kakor tudi vsi javni nameščenci. Tudi ta institucija je imela pričetkom zelo težko stališče in od strani trgovstva le malo razumevanja. Ljubljana, ki je to ustanovila eno leto pozneje pod firmo »Pomoč«, je v tem času izdatno napredovala, ker je bilo tam za to več smisla in razumevanja. Danes pa tudi že Samopomoč mariborskega trgovstva krasno uspeva ter se dnevno priglajajo iz cele mariborske oblasti novi člani.

Od občnega zbora, ki se je vršil dne 14. t. m., do danes se je prijavilo že nad 80 novih članov. Tako se torej tudi naši pridobitni sloji v Sloveniji danes marljivo oskrbujejo s prepotrebniimi socialnimi institucijami, ki bodo v nekaj letih naš ponos. Skrbimo toraj pridno za to, da nam v eventualnih nesrečah, ki se lahko vsake-mu pripetijo, ne bode treba hoditi od hiše do hiše prosjačiti, kakor morajo to storiti še danes mnogi bivši trgovci in njih družine vsled nerazumevanja in kratkovidnosti za vzajemno pomoč.

Statistično poročilo Gremija trgovcev za mesto Maribor.

V sredo zvečer se je vršil občni zbor mariborskega gremija trgovcev. Udeležba je bila prav dobra, potek razprav najlepši. Na dnevnem redu so bile tudi volitve novega odbora. Za predsednika je bil zopet soglasno izvoljen člani naš prvak g. Vilko Weixl. Podrobnejše poročilo o zboru priobčimo v prihodnji številki. Danes prinašamo le nekaj števil iz tiskanega poslovnega poročila, ki ga je izdal gremij ob občnem zboru:

Gremij je štel koncem leta 1927. sledeče članstvo: kategorija trgovcev posameznikov 492, družabnih tvrdk 31, družb in zadrug 25, kategorija branjevcev in sejmarjev 229, skupaj 777, nameščencev kot pripadnikov gremija 662, vajencev in praktikantov 178, skupaj članov in pripadnikov 1617.

Od gori navedenih članov ne izvršuje obrta 31 trgovcev in 37 branjevcev, skupaj 68, iz česar sledi, da obratuje v Mariboru 709 trgovskih obratov.

Obrtnih listov vse je podelilo trgovcem 94, branjevceem 29, skupaj 131, odložilo pa je obrtne liste 47 trgovcev in 34 branjevcev, skupaj 81. Iz teh števil bi bilo razumeti, da so se trgovski obrati v Mariboru povišali, kar pa ni pravilno, marveč je nastala razlika vsled tega, ker se mnogi izsele in na drug način prenehajo z obratovanjem, ne da bi obrtni list odložili.

Nameščencev je bilo prijavljenih tekom leta 145, odjavljenih je pa bilo 135 in znaša prirastek 10.

Vajencev se je na novo sprejelo 55, oproščenih je bilo 49, odjavljenih pa 13, ki so izstopili tekom učne dobe.

Trgovsko nadaljevalno šolo je obiskovalo v šolskem letu 1926/27 v vseh treh razredih 162 vajencev (ostalo koncem šolskega leta 149).

Spricevalo z odliko je prejelo koncem šolskega leta v vseh treh razredih 11 vajencev in vajenk, s povoljnim uspehom pa 134; 11. red so imeli 4, neredovanih vajencev ni bilo.

Odličnjake je obdaroval gremij s primernimi leposlovnimi knjigami.

Šolski odbor je imel v šolskem letu 1926/27 tri seje.

Šolska knjižnica je štela koncem minulega leta 183 knjig, od teh 135 slovenskih, 48 nemških.

Trgovsko razsodišče se je sestalo v preteklem letu samo dvakrat, ki je doseglo v obeh slučajih poravnavo, nekateri manjše spore je pa rešil gremijalni načelnik sam.

V preteklem letu ni bilo razen rednega občnega zbora gremija in občnega zbora pripadnikov kategorije branjevcev nikakih drugih zborovanj, vršili so se pa večkrat sestanki posameznih strokovnih sekcij.

Gremijalni odbor je imel od lanskega občnega zbora 7 rednih in eno izredno sejo. Na sejah se je rešilo mnogo gradiva, ki je le deloma zapopaden v tem poročilu.

Dopisov je prejel gremij 811, odposlanih pa je bilo 486 dopisov, časopisnih notic se je objavilo 41.

Stanje blagajne v gotovini izkazuje na vseh osmih gremijalnih fondih glasom blagajniškega poročila dinarjev 134.598-84, 2 fonda Bolniške blagajne samostojnih trgovcev Din 54.100-17, 3 fonda Trgovske Samopomoči dinarjev 18.458-50, skupaj Din 207.247-51.

OPOZORILO TRAFIKANTOM!

Vsled razgasa uprave državnih monopolov v Beogradu sme biti v prometu cigaretni papir s starimi ovoji po 50, 80 in 90 par le še do 1. julija t. l., ker po navedenem času bo smel biti v prometu samo cigaretni papir z ovoji po 0-65 in 1 Din in se bodo prestopki strogo kaznovali.

Priporočamo

„Kolinsko cikorijo“
domači in dober izdelek!

Nasilne nabave žita v Rusiji.

Še ni dolgo, ko smo pisali o velikih težkočah, s katerimi se mora kljub dobri letini boriti ruska država pri nakupovanju potrebnega žita po svojih nabavljalnih organih. Od septembra naprej je nakupovanje zelo hitro padalo, in v decembru, ko so težkoče dosegle višek, so mogli dobiti samo nekaj nad polovico one količine, ki so jo spravili skupaj v odnosnem mesecu prejšnjega leta. V času od julija do septembra so nakupili samo 82 odstotkov onih množin žita, ki so bile v načrtu; s tem se je zdelo, da je prišel v nevarnost ves eksportni in importni načrt in s tem tudi teoretični industrializacijski načrt sovjetske države; kajti nazadovanje v izvozu žita ima za posledico nazadovanje uvoza industrijskih izdelkov, ker jih ne moremo z ničemer kupiti.

Sovjetska vlada se je zatekla k najstrožjim odredbam. Na eni strani so poslali na deželo večje partije industrijskega blaga, z zanemarjanjem mestnega prebivalstva, pri čemer so postopali deloma pač precej brez načrta; na drugi strani so pa z iztirjevanjem zaostalih kmetijskih davkov kmete prisilili, da so prodajali žito bolj hitro. Dalje so nastopali proti večjim kmetom tudi s silo. Povsod so jih vlačili pred sodišče, so jih obsojali v zapore in na denarne kazni in so konfiscirali njih žitne zaloge.

V januarju so nabavili faktično dvojno decembersko količino (1 milijon 248.000 ton proti 607.000 tonam) in v februarju celo 1.910.000 ton. Skupne v tekočem agrarnem letu od države nabavljene žitne množine zaostajajo vsled večjih nakupov v zadnjih mesecih s 1. marcem samo še za 10 odstotkov za nakupi, izkazanimi 1. marca 1927. Če hočemo, vidimo v tem uspehu vlade, in kot takega ga Rusi tudi proslavljajo. Če pa gledamo nekoliko dalje, je to samo Pirova zmaga, ki jo je izvajala sovjetska birokracija nad kmeti; kajti med kmeti se je začela v večjem obsegu agitacija za zmanjšanje zemlje, z žitom obdelane. Naravne posledice te povrnitve v metode vojnega komunizma in naravne posledice tega nasilnega poseganja v fini tržni mehanizem se bodo najbrž kaj neljubo javile v zaključkih priredka v tekočem letu. Gospodarstvo se pusti kaj težko okovati v prisilne okove, gospodarstvo more procvitati le tedaj, če se mu dovoli prost razmah; vsaka nasilnost, vsako nasilno vikanje v naravni razvoj se prej ali slej mašuje. O nasilnostih boljševikov bomo priobčili še poseben članek.

MODERNA TEHNIKA V OBRATU NEMSKE POSTE.

Iz strokovnih interesov sem si pred kratkim ogledal najnovejše tehnične naprave v obratu večjih nemških pošt, ki so poskušno uvedle mehaniziranje gotovih opravil. Kol dobremu poznavalcu te stroke mi je bil dostop prijazen dovoljen, manjkalo mi je samo časa in sredslev, da pregledam vse naprave, ki avtomatično nadomestujejo človeško silo, tako telesno kakor duševno. V Kielu ima nemška poštna uprava takozvano »mehanično pošto« kol preizkuševalni predmet, ki pa izvršno funkcionira. V Berlinu je doslej samo pošta 17 v pakelnem oddelku mehanizirana, dela za razširitev sistema pa so v teku in v doglednem času bo poštno omrežje glavnega mesta na ta način modernizirano. Novo poslopje centralne uprave je opremljeno z napravami za prenos aktov. Na dvorišču pošte 2 Charlottenburg se poslavi avtomatično dvigalo za pošne vreče, nabiralniške torbe itd. ter pride material neposredno iz dvorišča na razdelilne mize v gornjih nadstropjih. Na pošti 9 montirajo ravno napravo, ki bo na premikajočem se traku prevažala vložene korespondence iz nabiralnikov na hiši in v dvorani direktno na žigosalno mizo v drugem nadstropju. Isti sistem dobile pošti 17 in 2 v kratkem. Na pošti 7 se vrši vdelovanje prenosne naprave s premikajočimi prameni za razdelitev pisemske tvarine. Za pošto 1 je predvidena naprava, ki prenaša pakete. Na poštnem kolodvoru Luckenwäldersstrasse se gradi konstrukcija, ki

bo sproli odvažala v prednjem posloju predane pakele na razdelilni prostor, kjer stoji pošni vagoni. Ta pošla sprejema dnevno povprečno 18.000 paketov. Osobju ni treba več polem teh paketov vzdigovati in prenašati, vse se bo vršilo hitreje in ceneje. Kakor rečeno se gre sedaj za poskuse, ki se brezizjemno jako dobro obnesejo, ter se bo mehaniziranje nadaljevalo, kjerkoli to okolnosti zahtevajo in potrebo kalkulacija ugotovi. Kjer se da človeško moč z mehnično silo nadomestiti ali jo vsaj z umelnimi napravami podpreti, bi bilo škoda izrabiti osobe, ki stoji upravi s svojim intelektom za važnejša opravila na razpolago.

K. Tiefengruber.

IZPRIČEVALA O IZVORU BLAGA ZA TURČIJO.

V vseh izpričevalih o izvoru blaga, ki je namenjeno za uvoz v turško republiko in koje mora vidirati turški konzulat, je navesti tudi vrednost blaga. Turški konzulat v Beogradu je sporočil Zbornici za trgovino, obrt in industrijo, da morajo uvozniki, kateri pošiljajo izpričevala o izvoru konzulatu v potrdilo, priložiti tudi duplikat tega izpričevala, originalno fakturo in duplikat fakture, ker se morajo ti duplikati hraniti pri konzulatu.

* * *

PROTI NASEMU HMELJU.

Na Poljskem so stopile v veljavo določbe o zaščiti znanjabe za češkoslovaški hmelj. Ta zaščita zboljša prodajne razmere za češkoslovaški hmelj v eksportu na Poljsko in zmanjša prodajne možnosti jugoslovanskega hmelja. Čehi pravijo, da označajo nekateri trgovci naš hmelj za češkoslovaški hmelj in da s tem več zaslužijo; »kvaliteta jugoslovanskega hmelja je slabša«.

* * *

LIKVIDACIJA PODRUŽNICE ŽIVNOSTENSKÉ BANKE V TRSTU.

Pisali smo že, da podružnica Živnostenske banke v Trstu preneha s svojim delovanjem in banka d'Amerika e Italia, katera je od Živnostenske banke kupila uradno poslojje, začne poslovati v Trstu in Opatiji. Filiala Živnostenske banke v Trstu se je otvorila leta 1909. V svojem 19-letnem delovanju si je Živnostenska banka pridobila glas prvorazredne banke na tržaškem trgu, kakor tudi v zaledju tržaškega pristanišča, s katerim je imela poslovne stike. Razen dobrega glasu, ki ga je uživala kot banka, je imela tudi poseben pomen za češkoslovaško sladkorno industrijo, ker je bila glavni in edini posredovalec češke trgovine sladkorja z Italijo. Glede vzrokov, radi katerih je Živnostenska banka opustila svojo podružnico v Julijski Krajini, se da sklepati, da so se radi sprememb, ki jih je prinesla vojna, spremenili tudi gospodarski načrti te velike banke za bodočnost, oziroma, da se je smer razmaha obrnila na drugo stran. Znano je, da posvečajo Čehi po vojni veliko pozornost Hamburgu, preko katerega gre velik del češkoslovaške zunanje trgovine. V tem pogledu se je torej položaj tržaške podružnice Živnostenske banke popolnoma izpremenil in je najbrže samo v tem iskati povod za likvidacijo te podružnice.

* * *

INOZEMSKI KAPITAL V POLJSKEM GOSPODARSTVU.

V industriji Poljske je investiranih trenutno nad 300 milijonov zlatov inozemskega kapitala. Na prvem mestu je francoski kapital s 167,4 milijoni, v prvi vrsti v petrolejski in klobučni industriji. Sledijo: Avstrija 40,7 milijonov, Belgija 18,9, Švica 13,5, Švedska 11, Anglija 9,6, Nemčija 9,4, Italija 9,3, Amerika 8,6 itd. A mišljena so tu samo podjetja, kojih inozemski izvor se more lahko določiti. V resnici je vloga inozemskega kapitala v poljskem gospodarstvu dosti večja kot je označeno v gornjih številkah.

Prispevajte v fond za Akademijo znanosti in umetnosti in za Narodno galerijo v Ljubljani!

Ljubljanska borza.

Tečaj 30. marca 1928	Povpr. ševanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	228925
Berlin 1 M	135775	136075
Bruselj 1 belga	—	79365
Budimpešta 1 pengö	—	9922
Curij 100 fr.	109350	109650
Dunaj 1 šiling	7985	8015
London 1 funt	27709	27789
Newyork 1 dolar	56735	56935
Pariz 100 fr.	22280	22480
Praga 100 kron	16803	16883
Trst 100 lir	299364	301364

Ljubljanska borza za blago in vrednote vabi na III. redni občni zbor, ki ga sklicuje podpisani borzni svet na dan 25. aprila 1928 ob šestnajstih v borzne prostore v Ljubljani, Kongresni trg št. 9 (Filharmonija) 1. nadstropje, z nastopnim dnevnim redom: 1. Pozdrav predsednikov, določitev treh overovateljev zapisnika in dveh zapisnikarjev, nadalje poročilo borznega sveta o poslovnem letu 1927. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo finančnega odbora. 4. Odobritev bilance in podelitev razrešnice borznemu svetu. 5. Volitve: a) 6 članov borznega sveta; b) 5 članov finančnega odbora; c) volitev 13 članov borznega razsodišča.

Trgovina.

Neuspešna trgovinska pogajanja med Rusijo in Grško. Trgovinska pogajanja med Rusijo in Grško so bila prekinjena, ker atenska vlada ni hotela priznati pogodbe, ki jo je svoj čas sklenil general Pangalos z ZSSR.

Lesni trg v Rumuniji. Odkar je ustanovljen kartel mehkega lesa, so se cene tovrstnega lesa v Rumuniji že dvakrat dvignile. V zadnjih dneh so poskočile zopet za 10 odstotkov. Ta dvig je posledica rastočega eksporta, rastočega domačega konsuma in majhnih zalog. V strokovnih krogih opozarjajo, da je produkcija mehkega lesa v zadnjih letih padla in da se čuti že pomanjkanje blaga. Na trgu trdega lesa pa vlada precejšnja stagnacija in se izvedejo le majhne kupčije.

Denarstvo.

Anglo Persian — brez dividende. Tečaj petrolejskih delnic na londonskem trgu so sicer že več mesecev v znamenju padanja, a vendar je napoved družbe Anglo Persian, da mora izpasti interimna dividenda, povzročila največjo senzacijo. Lani je znašala interimna dividenda 5%, skupna pa 12%. Večina delnic je s 17% mil. funtov v rokah angleške vlade. Tečaj družbinih delnic so od zadnjega poslovnega poročila v oktobru padli že za 20 odstotkov.

Nemška plačilna bilanca. 1927. Nemški državni statistični urad priobčuje v 5. snopiču »Wirtschaft und Statistik« zanimiv članek o nemški plačilni bilanci. Odločilna postavka za njeno sliko v letu 1927 je v nasprotju s prejšnjim letom za štiri milijarde zvišani blagovni uvoz. Čeprav se je tudi izvoz dvignil, za ca. 200 milijonov mark, prinaša dvig uvoza posledica ugodne industrijske konjunktore in neugodnega pridelka pasivnosti Irgovske bilance v višini 2900 milijonov v nasprotju z aktivnim saldo prejšnjega leta. Zvišano pasiviteo kažejo postavke reparacij (1600 milijonov mark proti 1200 milijonom) in obresti (400 proti 200 milijonom). Iz teh postavk izhajajoči pasivni saldo je ojačen po ugotovljivih prenosih kapitala v polniškem prometu (izvoz kapitala, po izseljencih in dovoz po doseljencih). Ild. Ves pasivni saldo znaša 4600 milijonov. Te je treba kriti. Z zlatom, devizami itd. je pa kritih samo 1900 mil. mark in ostane še zmeraj pasivnost 2700 milijonov, koje krije se v posameznostih ne da ugotoviti. Bomo še pisali o tem.

Davki in takse.

Zakon o neposrednih davkih. Zbirka zakonov XXII. snopič. V Ljubljani 1928. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Strani 96. Cena s poštnino vred 16 Din. Novi davčni zakon, ki je bil sprejet 7. februarja l. l. v Narodni skupščini, je izdala Tiskovna zadruga v priročni knjižici. Ker stopi uslužbenki davek že s 1. aprilom v veljavo, opozarjamo na knjižico vse interesente.

RAZSTAVE IN SEJMI.

Velesojem v Milanu se vrši od 12. do 19. aprila.

IX. velesojem v Bruslju se vrši od 12. do 25. aprila t. l.

Velesojem v Parizu se vrši letos od 12. do 18. maja 1928. Po številu razstavljalcev bo semenj prekosil vse dosejdanje prireditve. Število razstavljalcev bo doseglo 7000. Zastopane bodo vse stroke domače in inozemske produkcije. Informacije o semnju daje odbor in je nasloviti dopise na: Foire de Paris, 23, Rue Notre Dame des Victoires, Paris.

RAZNO.

† Franc Schiffrer. Včeraj smo položili k večnemu počitku moža, ki more služiti kot vzor marljivega, značajnega in idealnega slovenskega gospodarja. Franca Schiffrerja je poznal cel naš trgovski svet. Vsi so ga visoko cenili in čislali, dičili so ga vse najboljše lastnosti slovenskega trgovca. Zlasti bodo pokojnika težko pogrešali trgovski zastopniki, ker jim je bil do zadnjega momenta v največjo moralno oporo. Z navesti in bogatimi izkušnjami, s svojim nastopom je prav visoko dvignil ugled slovenskih trgovskih zastopnikov. Bodi mu lahka zemlja domača, ki jo je tako skreno in idealno ljubil.

Posnemanja vredno. Gospod Fran Golob, tovarnar, Ljubljana—Vič, je daroval namesto cvetja na grob svojemu nepozabnemu preminulemu prijatelju Francu Schiffrerju, trgovskemu zastopniku v Ljubljani, iznos 300 Din Društvu trgovskih potnikov in zastopnikov za Slovenijo s tem, da ga sme porabiti le za osnujoči se fond za onemogla društvene člane. Pokojnik-častni član društva se je še v svojih zadnjih urah spominjal svojih tovarišev in prosil, da se naj pri društvu osnuje podporni fond. Njegova poslednja volja se je s tem prvim darilom g. Goloba izpolnila. Posnemajte ta čin, da se odložite želji pokojnika.

Novi konzuli v Splitu. Vlada argentinske republike je imenovala g. Angela Pizara-Lastra za svojega konzula v Splitu, a vlada republike Bolivije je imenovala svojim honorarnim konzulom v Splitu g. Antonija Tomelića. Obema novimenovalima konzuloma je naša vlada že izdala svoj eksekvatur.

Naša emigracija v januarju 1928. Po statistiki izseljeniškega komisarijata v Zagrebu se je izselilo iz naše države v prekmorske države meseca januarja t. l. 1192 oseb napram 982 osebam v januarju preteklega leta, tedaj za 200 oseb več. Izselilo se je največ iz Hrvatske in Slavonije (385), iz Dalmacije (318), Vojvodine (185), Slovenije (148), Srbije (97), Bosne in Hercegovine (41) in Črne gore (18). Od izseljencev je bilo 59% poljedelcev. Največ jih je odpotovalo v Argentino (639), nato v Zedinjene države (276), Uruguay (81), Kanado (73), Avstralijo (69) itd. Meseca januarja se je v celem vrnilo v domovino samo 252 oseb.

Konzularna akademija na Dunaju. V konzularno akademijo na Dunaju (Mednarodno učilišče za politiko in gospodarstvo) se sprejemajo absolventi srednjih šol z maturo. Vstop je dovoljen državljanom vseh narodnosti in obojega spola. Študijsko leto se začne sredi oktobra. Na leto se plača za celo penzijo (poduk, stanovanje, hrana, kurjava, razsvetljava, zdravniška pomoč itd.) 2800 šilingov in sicer v dveh enakih obrokih: ob začetku študijskega leta in 1. marca. Vpisnina znaša 200 šilingov. Naslov akademije je: Dunaj IX., Boltzmanngasse 16.

Drobne vesti. Znanu kavna trdka Julij Meini bo izplačala za leto 1927 11-odstotno dividendo; lani je bila 10-odstotna. — Dividenda Severnemškega Lloydja je določena z 8%; lani je znašala 6%. — Po statistiki sovjetskega zakladnega urada je naiela Rusija v zadnjih petih letih za 2 milijardi in 205 milijonov zlatih rubljev posojil. — Največji ameriški finančni zavod National City Bank of New York bo zvišal svojo

delniško glavnico od 75 na 135 milijonov dolarjev. Izdajni lečaj novih delnic je tako nizek, da dobio delničarji s to transakcijo dobiček 56 milijonov dolarjev. — Nekemu italijanskemu profesorju se je posrečila produkcija kalija iz lave; to bi seveda vulkanični Italiji v slučaju uresničenja produkcije seveda zelo prav prišlo in bi bil nemško-francoski kalijev sindikat resno ogrožen. — Med Francozi in Angleži se je dosegel sporazum glede odplačevanja dolgov Francije Angliji in so določili anuiteto 8 milijonov funtov. — Minister Marković se bo podal v London, da dovrši pogajanja glede novega posojila 50 milijonov funtov. Stabilizacija se bo izvršila na podlagi sedanjega lečaja, 9'12 do 9'13 švicarskega franka za 100 dinarjev. — Skupina češkoslovaških industrijcev se bo podala v Rusijo, da šludira lamošnje razmere in se pogaja glede eksporta češkoslovaškega blaga v Sovjetsko državo. — Norveška banka je znižala obrestno mero od 6 na 5½%. Kakor vemo, je banka v februarju obrestno mero zvišala od 5 na 6%, kar je bilo v zvezi z notranjimi političnimi razmerami. — Banca Commerciale Italiana bo izplačala za preteklo leto dividendo 65 lir na delnico. — Poljska vlada je dovolila 10-odstotno zvišanje cen premoga na domačem poljskem trgu, da olajša premogovnikom konkurenčni boj z angleškim premogom na severnih trgih. To bo tem lažje, ker bodo Angliji cene premoga dvignili. — V Essenu na Nemškem so z glavnico 500.000 mark ustalovili družbo, ki bo gradila hiše iz jekla. Računijo na letno produkcijo 6000 jeklenih hiš. — Vzorčni velesojem v Bruslju se bo vršil od 12. do 25. aprila.

Po svetu. Tudi Belgija je začela s široko zasnovanim eksportnokreditnim zavarovanjem. — Podjetji Škoda in Polidhütte sta izstopili iz srednjeevropskega jeklenega kartela. — Severnemški Lloyd gradi dva velika parnika za promet s Severno Ameriko, »Europa« in »Bremen« imenovana; vsak ima 46.000 bruttoregister-ton. — Poljski kartel surovega petroleja bo najbrž v najbližjem času znižal cene surovega petroleja na 1'95 dol. Se pred kratkim je bila cena 2'10 in nato 2'02. Rafinerji trdijo, da so prodajne cene za petrolejske produkte tako slabe, da je ta redukcija cen neobhodno potrebna. — Najnovejša ameriška statistika cen število brezposelnih v U. S. A. na 1,874.000, število onih, ki imajo delo, pa na 23,849.000. To se pravi: od sto za delo v poštev prihajajočih sil je brez dela 7. — S 15. aprilom preneha potni vizum med Češkoslovaško in Nemčijo. — Cene vseh važnih živil v Parizu se zopet dvigajo, in hoče policijska prefektura v aprilu zopet vpoklicati komisijo, ki cene študira. — V Avstriji je v obtoku bankovcev za 825 mil. šilingov, kovinsko kritje je 463-odstotno. — Znano kovinsko podjetje Poldihütte izkazuje za preteklo leto 16'2 mil. Kč čistega dobička in izplačuje dividendo 32 Kč (lani 28 Kč). Naročil je trajno dosti, predvojna produkcija je prekoračena. — Zopet beremo o nameravani stabilizaciji bolgarskega leva; po dosedanjih dispozicijah naj se stabilizacija izvrši na podlagi 138 levov je 1 dolar. — Glanzstoff d. d. je dvignila dividendo od 15 na 18%. Delniško glavnico bodo zvišali od 60 na 75 milijonov mark. Tekom devetih mesecev izdaja družba sedaj že drugič nove delnice. — Zaključek velesoja v Pragi smatrajo za prav zadovoljiv; zlasti tekstilna industrija je dobila rekordna naročila. — Poljaki hočejo najeti železniško investicijsko posojilo v znesku 80 milijonov dolarjev. — Pogajanja se bodo vršila v Varšavi s Tilneyem, generalnim ravnateljem newyorške Bankers Trust Co. Izvedba pogajanj zavisi od izvedbe komercializacije železnice, naznanjene že pred dalj časa. — Avstrijski zvezni kancelar dr. Seipl napoveduje znižanje davkov; tako znižanje je važen gospodarskopolitičen cilj. — Beremo, da se bo Morgan pogajal s Poincarejem o velepotezni finančnopolitični transakciji. — Italijanski Lloyd Sabauda bo zvišal delniško glavnico od 150 na 250 milijonov lir; zgradil bo nov parnik za prekoceanski promet, »Regina Margherita« imenovan. Tudi Navigazione Generale Italiana bo zgradila dva nova parnika za promet s Severno Ameriko. — Citroën je prišel v Varšavo in je predlagal poljski vladi, naj podeli

neki družbi koncesijo za izgradbo poljskega cestnega omrežja. Za obrestovnanje naloženega kapitala predlaga Citroën progresiven avtomobilni davek. — Podpisan je dogovor o odplačevanju rumunskega dolga Franciji. Dolg je fiksiran s 525 milijoni zlatih frankov in ga bodo odplačali v 62 letnih obrokih, kojih prvi za leto 1928 znaša 1.261.000 zlatih frankov. Obroki se progresivno dvigajo in bodo znašali v zadnjih 20 letih 2.577.000 zlatih frankov na leto. — V Rumuniji so vpeljali osemurni delavnik. — Po treh letih bo sedaj se končujoče finančno leto na Angleškem prvič zopet izkazalo aktivnost. — Število brezposelnih v Angliji je padlo na 1.066.000. — Med Mehiko in U. S. A. ni glede petrolejskih koncesij nobenega spora več. Nova naredba, ki jo je podpisal mehiškanski predsednik Calles, določa, da ostanejo v bodoče v veljavi vse one koncesije, ki so bile veljavne pred letom 1917. Torej se je zopet enkrat Mehika vdala. — V 14 dneh so poslali Amerikanci v Nemčijo 16 milijonov dolarjev v zlatu. Pošiljatve spravljajo v zvezo s posebno transakcijo Nemške banke.

TRŽNA POROČILA.

Mariborsko sejmsko poročilo. Prignanih je bilo: 24 konjev, 16 bikov, 344 volov, 513 krav in 12 telet, skupaj 909 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu 27. marca 1928 so bile sledeče (za 1 kg žive teže): debeli voli 8 do 8,75, poldebili voli 7,75

do 8, plemenski voli 6,50 do 7, biki za klanje 7,50 do 8,50, klavne krave debele 7,50 do 8, plemenske krave 6 do 7, krave za klobasarje 3,50 do 5, molzne krave 5,50 do 6,50, breje krave 5,50 do 6,50, mlada živina 7 do 8, teleta 13,50 Din. Prodalo se je 422 komadov, od teh izvoz v Italijo 89 komadov, v Avstrijo 87 komadov. — Volovsko meso 9 do 18 Din za 1 kg, telečje meso 17,50 do 22,50, svinjsko meso 15 do 25 Din.

DOBAVA, PRODAJA.

Dobava. Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 5. aprila t. l. ponudbe glede dobave raznega železa, vijakov, žičnih žebeljev, zakovic, podkovnih žebeljev in jekla. Predmetni pogoji so na vpogled v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.

Dobave. Direkcija državnega rudnika v Brezi sprejema do 10. aprila t. l. ponudbe glede dobave razne pločevine in 1000 kg cilindrskega olja. — Komanda pomorskega arsenala v Tivtu sprejema do 18. aprila t. l. ponudbe glede dobave 40 komadov topovskih akumulatorjev. — Direkcija državnega rudnika v Zabukovci pri Celju sprejema do 19. aprila t. l. ponudbe glede dobave ene stružnice. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 4. aprila t. l. pri Intendanturi Komande Savske divizijske oblasti v Zagrebu glede dobave govejega mesa za čas od 11. aprila do 30. septembra

1928. — Dne 17. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Zagrebu glede dobave rezervnih delov za podvozne vozičke za lokomotive; dne 18. aprila t. l. pa glede dobave 10.000 kg pisanega bombaža za čiščenje. — Dne 18. aprila t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave 230.000 komadov žebeljev za zaznamovanje železniških pragov, 120 m³ hrastovih podnic in signalnega materiala. — Dne 18. aprila t. l. pri Ministrstvu vojske in mornarice, odeluje za mornarico, v Zemunu glede do-

bave 4000 ton premoga; dne 19. aprila t. l. pa glede dobave olja, bencina, konzistentne masti in petroleja. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesentom na vpogled. — Dne 18. aprila t. l. se bo vršila pri mašinskem odelenju Direkcije državnih železnic v Ljubljani ofertalna licitacija glede dobave 1860 komadov odlitkov iz jeklene litine. — Predmetni pogoji so na vpogled pri mašinskem odelenju direkcije.

Vinocet

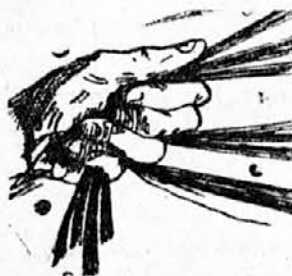
Tovarna vinskega kisa,
d. z o. z., Ljubljana, nudi

naifinejši in najokusnejši
NAMIZNI KIS
iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadst.
Telefon Slav. 2389.

ORGANIZATOR

Knjigovodstvo za

vse vrste obratov:

prihrani	70% dela
omogoča	material
jamči	prostor
nudi	denar
	pregled
	prihranitev stroškov
	dispozicije
	točnost
	dnevni zaključek
	velik uspeh pri
	malenkostnih stroških

Glavni organizacijski pripomoček!
modernega obrata!

Strokovno zamišljene kartoteke

ZAHTEVAJTE PROSPEKTE

ORGANIZATOR

dražba z o. z.

Tvornica pripomočkov za organizatorično tehniko
in umno gospodarstvo — Ljubljana VII.

VELETRGOVINA

A. ŠARABON

v Ljubljani

priporoča

špecerijsko
blago

raznovrstno žganje,
moko in deželne pri-
delke. — Raznovrstno

RUDNINSKO VODO

Lastna pražarna za
kavo in mlin za dišave
z električnim obratom.

Ceniki

na razpolago!

Kupujem

zdravo seno

brez bičja, prešano, do
1000 metrov. Najnižje
ponudbe franko vagon
bližnja postaja na naslov

EM. ERENSPANGERA, nasl.

BJELOVAR.

Trgovci!

je najboljšje
namizno olje.

Stalno v zalogi v vele-
trgovinah v Ljubljani.

Zastopnik:
I. Schuster, Ljubljana
Telefon 2649.

VELETRGOVINA
kolonijalne in špecerijske robe
IVAN JELAČIN
LJUBLJANA

Zaloga sveže pra-
žene kave, mletih
dišav in rudninske
vode.

Točna in solidna
postrežba!

Zahtevajte cenik!

Trajno in koristno, pri-
merno darilo so

šivalni stroji in kolesa

znamke

»GRITZNER« in »ADLER«

v raznih opremah. — Edino le pri

Josip Petelincu, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi
Oglejte si razstavo brez obveznosti nakupa.

Tudi na obroke. — Vseletna garancija. — Pouk v vezenju brezplačen.

* SALDA - KONTE *

* STRAČE - JOURNALE

* KOLSKÉ ZVEZKE, MAPE

* ODJEMALNE KNJIZICE

* REKALNE BLOKE ITD.

na po izredno niskih cenah

KNJIGOVESNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPIJARJEVA ULICA 6
II. NADSTROPJE.

TRG.-IND. D. D.

**TISKARNA
MERKUR**

Ljubljana

Gregorčičeva ul. 23

se priporoča za tisk
vsakovrstnih tisko-
vin za trgovino, obrt
in industrijo ter za
urade, društva i. t. d.

Lastna

KNJIGOVESNICA

Telefon 2552